Бекітемін

Мектеп директоры

_____________ А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің

жанындағы шағын орталық

2022/2023 оқу жылы

Ақпан айы

Ересек топ

Тәрбиеші :Бейсекеева Д.И.

Ақпан айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру. Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу.Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Қатарынан 4-5 рет жартылайотыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. **Негізгі қимылдар:** жүруді жүгірумен алмастырып жүру түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен жүргіру құрсаудан еңбектеп өту. 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту, бұрылу; оңға, солға бұрылу **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау **Спорттық жаттығулар**: Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау. **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. **Дербес қимыл белсенділігі**: Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту.Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмақты реттеу. **Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Таракты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан

	кейін ауызды шаю. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары**: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту **Сөздік қор.** Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдануын пысықтау. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сан есімдерді ретімен атауға, жекеше және көпше түрде қолдана білуге үйрету **Байланыстырып сөйлеу.** Балаларды әңгіме айтуға үйрету: шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
Көркем әдебиет	Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.
Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта** Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда жәнесахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор** Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету **Байланыстырып сөйлеу** Өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратабілуге және дұрыс жауабын ұсынуға мүмкіндік беру.
Математика негіздері	**Жиын:** Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан

	тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді үйрету. **Сан, санау:** Сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. **Шама:** Салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан- жіңішке сын есімдермен белгілеуді үйретуді жалғастыру. **Геометриялық пішіндер:** Сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды жетілдіру (ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойыншатең). **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалуды (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыруы, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
Сурет салу	«Қызғалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі» элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауды. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізуді. Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау.
Мүсіндеу	Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдануды. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құруды, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісуді үйретуді жалғастыру.
Жапсыру	Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялды дамыту.Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиюды үйрету.Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету.
Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру:** Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісуді дамыту **Қағаздан құрастыру:** Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыруды үйрету **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (киіз үйдің жабдықтары), тұрмыстық заттарымен (тостаған, ожау, астау,) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуіне жағдай жасау.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам)

	Ән айту: Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап барабанды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау **Билер:** Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүруін дамыту
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын атай білуге үйрету **Заттық әлем:** Телефон,компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы білуін қарастыру. **Байланыс және қозғалыс құралдары:** Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. **Еңбекке баулу** Айналаны қоршаған заттар, ойыншықтар – адамдардың еңбегімен жасалғаны туралы түсінік беру, оған ұқыпты қарауға баулу. **Адамгершілік және патриоттық тәрбие.** Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. **Менің Отаным – Қазақстан.** Республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері туралы түсініктерді қалыптастыру. **Жолда жүру ережелері.** Жаяу жүргіншілерге арналған ережелер, «Жаяу жүргінші өткелі», «Қоғамдық көлік аялдамасы» жол белгілері туралы ұғымдарын кеңейту. **Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.** Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киінуін жетілдіру. **Өсімдіктер әлемі.** Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Жануарлар әлемі.** Олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау. Жыл құстары туралы ұғымдарын кеңейту **Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын меңгеруіне ықпал ету.** Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау);

Бекітемін :

Мектеп директоры : А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің

жанындағы шағын орталық

2022/2023 оқу жылы

Желтоқсан айы

Ересек топ

Тәрбиеші :Бейсекеева Д.И.

Желтоқсан айы 2022жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдыкеуденіңалдынақою,желкегеқою,иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Жаттығуларды заттармен және заттарсызорындау. Отырғанқалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқтыайқастырып, отыру және тұру. Аяқтыңұшынсозу,өкшеніайналдыру.Аяқтың бақайларыменжіптіжинау, құм салынған қапшықтарды өкшелерменқысыпалып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бірқырыменжүру.Түрегеліптұрып,аяқтыңбақайларыменорамалдарды,тағыбасқаұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. **Негізгі қимылдар:** жан-жаққа қосалқықадаммен(оңғажәнесолға) жүру саптабір-бірден, шеңбер бойымен жүргіру табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5метр қашықтықтан) лақтыру гимнастикалықскамейканың бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру екеуден,үшеуденбірініңартынанбіріқатарғатұру **Ырғақтықжаттығулар.** Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау **Спорттық жаттығулар**: Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанаментөбешіккекөтерілу,төбешіктентүскендетежеу.Мұзжолменөзбетіншесырғанау. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық,дербестіктанытуғабаулу.Ойындарда физикалыққасиеттерді(жылдамдық,күш,шыдамдылық,икемділік,ептілік)дамыту. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** «Денсаулық-зорбайлық»сөзініңмәнінтүсіну,өзініңжасағаніс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуғаболатынын түсіну.Салауаттыөмірсалтытуралыұғымдардыкеңейту. **Дербес қимыл белсенділігі**: Балалардыңдоптармен,қозғалатынойыншықтармен,құрсаулармено йындарынқолдау. Дене шынықтыруқұралдарын,спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру

	Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға,тісінтазалауғаүйрету.Тарақты, орамалды пайдалана білудібекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану,тамақтанып болғаннанкейін аузын шаю. **Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен олардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды,қылқаламдардыжуу,үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары**: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен жалаңаяқжүру.Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларынорындау.Тынысалужолдарыншынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгертуүшінтақпақтарменжаңылтпаштарайтқызу. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясытуралыбалалармен талқылау. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сан есімдерді ретімен атауға дағдыландыру **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардыәңгімеайтуғаүйрету:затты,суреттіөзбетіншеқарап,сипаттауға баулу
Көркем әдебиет	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілербойыншақарапайымқойылымдардыойнауға,образдыбейнелеуүшінмәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныскейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге(қатыгез-мейірімді,аққөңіл-салмақты)ынталандыру.
Қазақ тілі	**Тілдікдамытушыорта** Ұжымдықәңгімегеқатысуға,әңгімелесушініңсөзінбөлмей,кезекпенсөйлеуге баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді,анық жәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту. Қазақ тіліне тәнә, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. **Сөздікқор** Шағынөлеңдер,санамақтар,жаңылтпаштар,тақпақтаржаттату,жұмбақтаршешкізу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы** Етістіктіңболымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданабілуге үйрету

	Байланыстырыпсөйлеу Бұрыннантаныснемесебейтаныссертегілерменшағынкөркемшығармалардыңмазмұнынил люстрацияларбойыншақайталапайтуға одан кейінгі оқиғаны ойлап табуғабаулу.
Математика негіздері	**Жиын:** Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенқоюарқылыолардысанамай ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігінанықтайбілу. **Сан, санау:** 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау **Шама:** Екі заттыүстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып Салыстыруды пысықтау **Геометриялық пішіндер:** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялықпішіндердікөружәнесипапсезуарқылызерттеуіне жағдай жасау **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістікбағыттарынөзінеқатыстыанықтау,берілгенбағыттақозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарайорналастыру,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (менiңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәуліkбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасынабасқазаттардыбейнелеу арқылысюжеттіккомпозициялардысалуды.Сюжеттікомпозицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріneарақатынасын беруді жетілдіру.
Мүсіндеу	Бірнешебөліктердензаттардымүсіндеу,олардыорналастыру,пропорциялардысақтау,бөліктерді біріктіруді қолдануды үйрету. Көлемдіпішіндерменқарапайымкомпозициялардымүсіндеугеқызығушылығынарттыру. Мүсіндеудеқауіпсіздікережелерінсақтауын қадағалау.
Жапсыру	Геометриялықпішіндерден,өсімдіктерденәзірленгеноюөрнектердіжолаққабірізділігінескереотырып,жапсырудағдыларынқалыптастыру. Элементтердіңретін,олардыңарасындағыарақашықтықтысақтауды,пішінінескереотырып,ұлттықою-өрнектіқолданып,тұрмыстықзаттарды,ыдыстардыбезендірудағдыларын дамыту.
Құрастыру	**Құрылысматериалдарынан,«лего»конструкторларданқұрастыру:** Құрастырылғанқұрылысбөлшектерініңкеңістіктеорналасуынайқындау.Дайынқұрылыстентүрліойындаройнауғаынталандыру **Қағаздан құрастыру:** Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп,композицияқұрастыруды үйрету **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Шығармашылыққиялдыдамыту,көрнекіліккесүйенеотырыпжәнеқұрастыратынматериал

	дардыөзбетіншетаңдап,ойданқұрастыруға мүмкіндікберу.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен) әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеуді үйрету **Ән айту:** Қысқамузыкалықфразалараралысындатынысалудыдамыту.Әуендітазажәнесөздерді анықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Биқимылдарын,ойындағымузыкалыққимылдардыорындауғақызығушылықтудыру,маршсипатыныырғақтыжүріспенберу,музыканыңқимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындату **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалықаспап асатаякты қолдану, қарапайымәуендердіойнауына жағдай жасау **Билер:** Биқимылдарының,билердіңатауларынестесақтау. Жеңіл,ырғақпенқозғалу
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Баланың өсуі мен дамуы, өткені, бүгіні және болашағытуралы түсініктерді қалыптастыру («Мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін,менересекболамын»). **Заттық әлем:** Көліктүрлерініңқолданысын(әуе,су,жердежүретінкөліктер)ажыратабілуін ұйымдастыру **Байланысжәнеқозғалысқұралдары:** Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру **Еңбеккебаулу** Шамасыкелетінжұмыстыорындаукезіндебалалардыңбастамасынқолдау:бөлмеөсімдіктерінекүтімжасау,олардысуару,қыстайтынқұстардықоректендіру. **Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие.** Қарапайымдылыққа,мейірімділіккежәнеәділдікке,ересектергеқұрметкөрсетуге,кішілергекөмектесугетәрбиелеу. **МеніңОтаным–Қазақстан.** Мемлекеттікрәміздерге(ту,елтаңба,әнұран)құрметпенқарауғатәрбиелеу. ***Жолдажүруережелері.*** Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: ойын,ойынжабдықтарынпайдалану **Өлітабиғатқұбылыстарымензаттары.** Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар,жаңбыр жауды,желсоқты),соғансәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. **Өсімдіктерәлемі.** Бөлмеөсімдіктерінежәнетабиғатбұрышындағыжануарларғакүтімжасау,адамныңтабиғатқақамқорлықтанытуыныңмаңызытуралыбілімдерінқалыптастыру. **Жануарларәлемі.** Жабайыаңдар,олардыңсыртқытүрі,қозғалуы,тіршілікетуортасы,азығы,қысқабейімделуітуралыұғымдарынбайыту. Бақылаубарысындажануарларәлеміндегімаусымғатәнкөріністерді: қыста-құстарды қоректендірудің қажеттігін ұғындыру **Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне**

	ықпалету. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктердікеңейту.Қоғамдыққөліктегімінез-құлықмәдениетідағдыларынқалыптастыру.

Бекітемін :

Мектеп директоры: А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің жанындағы шағын орталық

2022/2023 оқу жылы

Қаңтар айы

Ересек топ

Тәрбиеші:Кенеспекова Д.И

Қаңтар айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдыалға,екіжаққа,жоғарыкөтеру(біруақытта,кезекпен).төментүсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеудетұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу; Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю.екіаяқтыкезекбүгужәнежазу,көтеружәнетүсіру.Қолыназатұстап,шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. **Негізгі қимылдар:** саптабір-бірденжүру «жыланша», шашырап жүгіру; 50 сантиметрбиіктіктеілінгенарқанныңастынанеңбектеу; 4–5сызықтан аттап (сызықтардың аракашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасыныңбиіктігі 1,5 метр) нысанаға лақтыру; бөрененің бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру бағытбойыншатүзелу **Ырғақтықжаттығулар.** Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау **Спорттық жаттығулар**: Шаңғыменжүру:шаңғыменбірініңартынанбіріжүру;ересектердіңкөмегіменшаңғыныкиіп, шешу. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету,ойынережелерінсаналытүрдесақтауғабаулу.Доптармен,секіргіштермен,құрсаулармен ойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру:**

	Денебелсенділігі(таңертеңгіжаттығу,шынықтыру,спорттықжәнеқимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсініктікеңейту. **Дербес қимыл белсенділігі**: Балалардыңдоптармен,қозғалатынойыншықтармен,құрсаулармен ойындарынқолдау,денешынықтыруқұралдарын,спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға,тісінтазалауғаүйрету.Тарақты,колорамалды пайдалана білудібекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану,тамақтанып болғаннанкейінауызды шаю. **Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен олардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсонқұтыларды,қылқаламдардыжуу,үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары**: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен жалаңаякжүру.Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларынорындау.Тынысалужолдарыншынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгертуүшінтақпақтарменжаңылтпаштарайтқызу. **Сөздік қор.** Сөздікқордыересектердіңмамандықтарынбілдіретінзатесімдермен,еңбекәрекетін білдіретінетістіктермен толықтыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы** сан есімдерді ретімен атауға,олардызатесімдерменсептіктерде қолданабілугеүйрету **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардыәңгімеайтуғаүйрету:

	түрлібалаларәрекеттеріндебейнелегенсуреттері.бұйымдарыбойыншаәңгімелерқұрастыруға баулу.
Көркем әдебиет	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілербойыншақарапайымқойылымдардыойнауға,образдыбейнелеуүшінмәнерліліккұралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныскейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге(қатыгез-мейірімді,аққөңіл-салмақты)ынталандыру.
Қазақ тілі	**Тілдікдамытушыорта** бейнелеуқұралдарынқолданаотырып,еркінойындардажәнесахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйінжеткізуге баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді,анықжәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. **Сөздіккор** Төрттүліктібағатынадамдардың кәсіпшілікатауларынтаныстыру: «қойшы»,«жылқышы»,«түйеші»,«сиыршы»аталғанатаулардыңолардыңеңбегіменбайланыстылығынтүсіндіру.Төрттүлікиелерінің төлдерді қалай шақыратынынбалалардыңөздерінеайтқызу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы** үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету **Байланыстырыпсөйлеу** Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатынасәйкесхабарлы,лепті,бұйрықтысөйлемдерменжауапберуге мүмкіндік беру
Математика негіздері	**Жиын:** Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенқоюарқылыолардысанамай-ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігінанықтайбілуді дамыту. **Сан, санау:** 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету **Шама:** Заттаршамасыбойыншаәртүрліболатындығыжайлытүсінікберу.

	жуандығы бойынша заттардысалыстыруды үйрету **Геометриялық пішіндер:** сөйлеудесынесімдердіқолданып,салыстырунәтижелерінатауды меңгерту(жоғары-төмен,қалың-жұқа). **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістікбағыттарынөзінеқатыстыанықтау,берілгенбағыттақозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарайорналастыру,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді пысықтау (меніңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәулікбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға дегенұмтылыстықолдау. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттардыбояудасызбалар менжақпалардыбірбағыттажоғарыдантөменгенемесесолданоңғапішінніңшеткісызығынаншықпайырғақты түрдебояуды қалыптастыру.
Мүсіндеу	Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру,ұжымдықжұмыстардыорындаудаміндеттемелердіөзарабөлісуді. Мүсіндеудеқауіпсіздікережелерінсақтауды жетілдіру.
Жапсыру	Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру.Композицияныкұрастырудадайынпішіндердіңкөмегімензаттардықиюғанемесеөзбетінше ойданқиыпжапсыруғамүмкіндікберу.Шығармашылыққиялдыдамыту.
Құрастыру	**Құрылысматериалдарынан,«лего»конструкторларданқұрастыру:** Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң олардыжинаужәнеорнынақою,құрастырубарысындақауіпсіздікережелерінсақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. **Қағаздан құрастыру:** Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп.композицияқұрастыруды үйрету **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Қазақхалқыныңтабиғиматериалдарданжасалғанбұйымдарымен(ер-тұрман, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен(диірмен) таныстыру, олардың қандайматериалдан жасалғанын зерттеуін дамыту.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы

	әңгімелеу,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам) **Ән айту:** Әуендітазажәнесөздерді анықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету.Аспаптыңсүйемелдеуіменжәнесүйемелдеуінсізәнайтуғабаулу(тәрбиешінікөмегімен). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Қимылдардымузыкаменсәйкестендіреотырып,жүрелепотыру,музыканыңекіншібөлігіндеқимылдардыөзгертуді меңгерту **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалықаспап сазсырнайды қолдану, қарапайымәуендердіойнауға мүмкіндік беру **Билер:** Жұппенбиқимылдарынорындауды;билердеойындағымузыкалық қимылдарды қолдануды қалыптастыру.
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Мектептуралыбастапқытүсініктердіқалыптастыру(мектепкебаруғаынтасын.қызығушылығынарттыру). **Заттық әлем:** Көліктүрлерініңқолданысын(әуе,су,жердежүретінкөліктер)ажыратабілу,оныңтүрлеріжәнеқолданылуымашинаныңжабдықтарынабайланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білу **Байланысжәнеқозғалысқұралдары:** Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. **Еңбеккебаулу** Жақындарыныңмамандықтарыментаныстыру,олардыңатқаратынқызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықтықалыптастыру. **Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие.** Жағымсызқылықтарыүшінұяттысезінебілуге,ренжіткеніүшін құрдасынанкешірім сұрауғабаулу. **МеніңОтаным–Қазақстан.** Ауыл мен қалаөмірініңерекшеліктерітуралыұғымдарындамыту. **Жолдажүруережелері.** Бағдаршамтүстерініңбелгілерінесәйкескөшеденөтудағдыларынжетілдіру. **Өлітабиғатқұбылыстарыменз аттары.** Табиғатқұбылыстарытуралыұғымдарын(жел,жаңбыр,тұман,қар,бұршақ,кемпірқосақ,боран) кеңейту. **Өсімдіктерәлемі.** Бөлмеөсімдіктерінежәнетабиғатбұрышындағыжануарларғакүтімжасау,адамныңтабиғатқақамқорлықтанытуыныңманызытуралыбіл

	імдерінқалыптастыру. **Жануарларәлемі.** Бақылаубарысындажануарларәлеміндегімаусымғатәнкөріністерді: қыста-құстарды қоректендірудің қажеттігін түсіндіру Жабайыаңдар,олардыңсыртқытүрі,қозғалуы,тіршілікетуортасы,азығы,қысқабейімделуітуралыұғымдарынбайыту. **Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне ықпалету.** Ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткенқызметі үшін алғысайтуды қалыптастыру.

Бекітемін :

Мектеп директоры: А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің

жанындағы шағын орталық

2022 2023 оқу жылы

Қазан айы

Ересек топ

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ/сынып Ересек топ

Балалардың жасы 4-5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) 2022-2023 оқу жылы қазан айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
қазан	Дене шынықтыру	Негізгі қимылдар: Жүгіру. Бірқалыпты, аяктың ұшымен, сапта бір-бірден, алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.
	Сөйлеуді дамыту	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.

		Тілдің грамматикалық құрылымы. Зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу: Мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету.
	Көркем әдебиет	Кітаптарға қызығушылықты ояту. Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау.
	Математика негіздері	Шама Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Заттық әлем: Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру, заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. Адамгершілікке баулу Балаларда жақсы және жаман әрекеттер, қылықтар туралы қарапайым түсініктерді дамыту, әлеуметтік және эмоционалды интеллекті тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр, қамқор, сезімтал және іскер, еңбекқор, ұқыпты) аудару, жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыру.
	Құрастыру	Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.
	Сурет салу	Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану.

	Мүсіндеу	Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар). Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.
	Жапсыру	Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту.
	Музыка	Музыка тыңдау. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Ән айту. Сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

Бекітемін :

Мектеп директоры: А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің

жанындағы шағын орталық

2022 2023 оқу жылы

Қараша айы

Ересек топ

Қараша айы 2022жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу,қолдыңбілектерінайналдыру. Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу,қолдыңбілектерінайналдыру. Бір аяқты жоғары көтеріп,жоғарыкөтерілгенаяқтыңастынанзаттыбірқолданекіншіқолғаберу. Аяқтыңұшынсозу,өкшеніайналдыру.Аяқтың бақайларыменжіптіжинау, құм салынған қапшықтарды өкшелерменқысыпалып, бір орыннан екінші орынға қою. **Негізгі қимылдар:** адымдап жүру адымдапжүгіру жүргіру етпетіменжатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарайеңбектеу; бірорындатұрып,оңға,солғабұрылыпсекіру; заттардықашықтыққалақтыру(3,5–6,5метрден кем емес), тақтайдың бойымен тепе-теңдікті сақтапбойымен жүру бір-бірініңжанынасапқажәнешеңбергетұру. **Ырғақтықжаттығулар.** Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау **Спорттық жаттығулар**: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солғабұрылу. Спорт залда **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық,дербестіктанытуғабаулу.Ойындардафизикалыққасиеттерді(жылдамдық,күш,шыдамдылық,икемділік,ептілік)дамыту. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** «Денсаулық-зорбайлық»сөзініңмәнінтүсіну,өзініңжасағаніс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуғаболатынын түсіну. **Дербес қимыл белсенділігі**: Балалардыңдоптармен,қозғалатынойыншықтармен,құрсаулармменойындарынқолдау,денешынықтыруқұралдарын,спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға,тісінтазалауғаүйрету.Тарақты, қолорамалды пайдалана білудібекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану,тамақтанып болғаннанкейін ауызды шаю.

	Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен олардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды,қылкаламдардыжуу,үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары**: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен жалаңаяқжүру.Тынысалужолдарыншынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызыңжәнеүнді(р,л)дыбыстардыанықайтуғажаттықтыру.Артикуляциялықаппаратты жетілдіру. **Сөздік қор.** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар жәнеқоршағанортазаттарыныңқолданылумаңыздылығынтүсіну,заттардыңатауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды,материалдардыңбелгілі жәнебелгісізқасиеттерінсөйлеудеқолдануды дамыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы** зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдысын дамыту **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру:әңгімегеқатысуғабаулу,диалогкеқатысушыүшінтүсініктісұрақтарқоюғажәнеқойылғансұрақтарғадұрыс,толықжауапберуғебаулу.
Көркем әдебиет	Әдебишығармалардымұқияттыңдауды,кейіпкерлергежанашырлықтанытуды,ондағыәрекеттердіңдамуынқадағалау,мазмұныntүсінугежәнеолардыңмазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерінайту,кейіпкерлердіңмінезінберу,шығармамазмұныбойыншасұрақтарғажауапберуді,ересектерменбіргеертегіменәңгіменіңбасын,соңынойданқұрастыруға баулу.
Қазақ тілі	**Тілдікдамытушыорта** Ұжымдықәңгімегеқатысуға,әңгімелесушініңсөзінбөлмей,кезекпенсөйлеуге баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді, анықжәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. **Сөздікқор** Туыстыққарым-қатынасты(«сіңлі»,«жеңге»,«жезде»,«нағашы»,«жиен», «бөле»)білдіретінсөздердіүйрету.Өзініңотбасы,отбасылықмерекелер,отбасындағықызықтыоқиғалар,салт-дәстүрлер туралыайтуғабаулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы** Етістіктіңболымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданабілуге үйрету **Байланыстырыпсөйлеу** ойыншықтармензаттарды4-5сөйлемменсипаттауға,берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуғабаулу.
Математика	***Жиын:***

негіздері	Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенкоюаркылыолардысанамай-ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігінаныктайбілуді меңгерту. **Сан, санау:** Теңұғымынекітәсілменсаныбойынша кем топқа бір затты косу немесе артык топтан алып тастау арқылықалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап берavailable үйрету. **Шама:** Биіктігі бойынша екі затты салыстыру **Геометриялық пішіндер:** Геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб) танып, атай білуге үйрету, геометриялыкпішіндердікөружәнесипапсезуаркылызерттеу **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістікбағыттарынөзінеқатыстыаныктауды,берілгенбағыттакозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң колмен солдан оңға қарайорналастыруды,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (меніңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәулікбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	Қоршаған ортаның әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардыңөнертуындыларына,киізүйге,оныңжабдыктарына,тұрмыстықзаттарға, ойыншықтарға,сәндік-қолданбалыөнергеқызығушылықтыдамыту. Дөңгелек,сопақ,шаршы,үшбұрышпішіндегіқазақоюларыныңэлементтерін:«құсқанаты»,«бүршік» элементтердіңорналасуретін,олардыңарасындағықашықтықтысақтауға зейін бөлуін дамыту .
Мүсіндеу	Мүсінделген заттың,фигуралардыңбетінтегістеуге үйрету. Бірнешебөліктердензаттардымүсіндеу,олардыорналастыру,пропорциялардысақтау, бөліктерді біріктіру дағдыларын пысықтау Мүсіндеудеқауіпсіздікережелерінсақтауын жетілдіру.
Жапсыру	Композицияныкұрастырукезіндезаттарменнысандардыңкөлемібойыншаарақатынасынескеру.Ұсақэлементтердіересектердіңкөмегіменжелімдеу,алдыменқағазбетіндезаттыңбейнелерін құрастырып,содан кейінонына желімдеуді меңгерту. Қазақхалқыныңсәндік-қолданбалыөнерімен,киізүйоныңжабдықтарымен,сандық,кебежемен,коржынментаныстыру.
Құрастыру	**Құрылысматериалдарынан,«лего»конструкторларданқұрастыру:** Құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау,өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру **Қағаздан құрастыру:** Қағазданқұрастыруғаүйрету:қағаздыңпарағынортасынанбүктеп,шиыршықтап, ілмеккеайналдырабілуін дамыту **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Шығармашылықкиялдыдамыту,көрнекіліккесүйенеотырыпжәнеқұрастыратынматериалдардыөзбетіншетаңдап,ойданқұрастыруға мүмкіндікберу.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байкауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен),

	Ән айту: Қысқамузыкалықфразалараралсындатынысалудыдамыту.Әуендітазажәнесөздерді анықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Музыканың ырғағын нақтыбереотырып,қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіруді үйрету **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалықаспап сылдырмақтарды қолдану, қарапайымәуендердіойнауына жағдай жасау **Билер:** Музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру,бикимылдарының,билердіңатаулырынестесақтауын дамыту
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Баланыөсіп,жетілгенересекбала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру,жеке басын құрметтеуді үйрету. **Заттық әлем:** Қоршағанортазаттары,олардыңқасиеттеріжәнеколданылуытуралытүсініктерінкеңейту. **Байланысжәнеқозғалысқұралдары:** Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білудағдыларын қалыптастыру. **Еңбеккебаулу** Шамасыкелетінжұмыстыорындаукезіндебалалардыңбастамасынқолдау:бөлмеөсімдіктерінекүтімжасау,олардысуару,жапырақтардыжинау,қыстайтынқұстардықоректендіру. **Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие.** Қарапайымдылыққа,мейірімділіккежәнеәділдікке,ересектергеқұрметкөрсетуге,кішілергекөмектесугетәрбиелеу. **МеніңОтаным–Қазақстан.** Отанды сүюге,патриотизмге тәрбиелеу. **Жолдажүруережелері.** Көліктүрлері,жолбөліктері(тротуар,жолдыңжүрубөлігіменжаяужүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол),бағдаршамбелгілері,жолдажүруережелерітуралыбілімдерінқалыптастыру. **Өлітабиғатқұбылыстарымензаттары.** Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанныңтүрліаймақтарындааурайыныңтүрлішеболуытуралытүсінікберу. **Өсімдіктерәлемі.** Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардыңшаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. **Жануарларәлемі.** Төрттүлікжәнеоныңтөлдері(мінезіндегіерекшеліктер,қозғалысы,қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегітуралыұғымдарынкеңейту. **Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне ықпалету.** Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерінқалыптастырудыжалғастыру:амандасу,қоштасудынқажеттігітуралыескеалу,ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткенқызметі үшін алғысайту.

Бекітемін :

Мектеп директоры: А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің жанындағы шағын орталық

2022 2023 оқу жылы

Қыркүйек айы

Ересек топ

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: балабақша
Топ/сынып: Ересек топ
Балалардың жасы: 4 жастағы
Жоспардың құрылу кезеңі: қыркүйек айы 2022-2023 оқу жылы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек 2022 ж.	**Денешынықтыру**	**Жалпы дамытушы жаттығулар**. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. **Негізгі қимылдар:** **Жүру.** Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; **Жүгіру.** Бірқалыпты, аяқтың ұшымен,тізені жоғары көтеріп жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру; **Секіру.** Бір орында тұрып, екі аяқпен секіру (2–3 рет жүрумен кезектестіре отырып, 10 рет секіру), 2–3 метрлік қашықтықта алға ұмтыла қос аяқпен секіру. **Домалату, қағып алу, лақтыру.** Заттар арасымен доптарды, құрсауларды домалату. Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу (1,5 м қашықтықта). Алысқа дәлдеп лақтыру (3,5–6,5 м кем емес). **Еңбектеу, өрмелеу.** 8 м дейінгі қашықтықта заттар арасымен тура бағыт бойынша төрттағандап еңбектеу, тақтайда, орындықта көлденеңінен еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу. 50 см жоғары көтерілген арқанның астынан оң және сол бүйірмен алға еңбектеп кіру,құрсаудан еңбектеп өту; **Тепе-теңдікті сақтау.** Сызықтар арасымен (15 см арақашықтық), сызықпен, арқанмен, тақтаймен, гимнастикалық орындықпен, бөренемен жүру. Басқа қап киіп, заттарды аттап өту, бұрылу. Тепе-теңдікті сақтау: қолын жоғары көтеріп, аяқтың ұшымен тұру; **Сапқа тұру.** Қатарға бір- бірден сапқа тұру. **Музыкалық-ырғақтық жаттығулар**. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі карқында таныс дене жаттығуларын орындау. **Спорттық жаттығулар:** велосипед, самокат тебу. Үш дөңгелекті және екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылыстарды орындау; **Дербес қимыл белсенділігі.** Балалардың доптармен ойындарын жетілдіру, денешынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындар үшін атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға ынталандыру. Ауа райының жағдайын ескере отырып, балалардың таза ауадағы қимыл белсенділігі үшін жағдайлар жасау. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Шынықтырудың барлық түрлерін жалғастыру. Жалпы және жергілікті су шараларын жүргізуді жалғастыру: дымқыл

<table>
<tr><td></td><td></td><td>шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю. Тыныс алу жолдарын шынықтыру, жалаң аяқ жүру. Мәдени- гигиеналық дағдылар:
1)бұрын игерген біліктерін бекіту және олардың орындалу сапасын жоғарылату.
2) ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. Гигиеналық шараларды орындау: жуыну, шашын тарау, қолды сабынмен жуу, қол орамалды қолдану.</td></tr>
<tr><td></td><td>Сөйлеуді дамтыу</td><td>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.
Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, үнді және ызың дыбыстарды анық айтуды үйрету.(р, л) дыбыстары.
Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. Сөзді дыбыстау мәдениетін тәрбиелеуге арналған дидактикалық ойындарды қолдану.
Сөздік қор.
Балалардың сөздік қорын адамдардың мамандықтарының атауларымен, заттардың бөліктерімен, заттардың сапалары мен қасиеттерін білдіретін зат есімдермен байыту.
Келесі дағдыларды қалыптастыру:
1) тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну дағдыларын қалыптастыру;
2) сөздік қорын жалпылаушы мағыналы сөздермен байыту;
3) заттарды және олардың тұрған орнын анықтау дағдыларын жетілдіру;
Тілдің грамматикалық құрылымы.
Келесі дағдыларды жетілдіру:
1) байланыстырып сөйлеу;
2) жануарлар және олардың төлдерінің атауларын білдіретін сөздерді, сөздердің түрлі тәсілдермен жасалуын, зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану;
3) әртүрлі тәсілдермен жаңа сөздер құру;
Байланыстырып сөйлеу.
Әңгімеге қатысу және тілді түсіну, тыңдау біліктерін, көлемі шағын тақпақтарды жатқа айту, сурет бойынша заттар және ойыншықтар туралы әңгіме, үлгі бойынша әңгіме құрастыру, шағын әңгімелер мен ертегілерді айтып беруге үйрету дағдыларын қалыптастыру. Ұсынылған мазмұн бойынша сахналауға үйрету.
Шығармашылықпен сөйлеу қызметі.
Театрландырылған әрекетке, драматизация ойындарына және қуыршақ спектакльдеріне, саусақ ойындарына балаларға түсінікті "қуыршақты жүргізу" техникасын қолдана отырып, қатысу ниеттерін дамыту.
Шығармаларды қабылдау.
Сөз және сөз ұйқастарына құрылған ойындарға қызығушылығын арттыру. Кейіпкерлердің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру, ұсынылған тақырып бойынша әңгіменің басы мен соңын құрастыруға үйрету.</td></tr>
<tr><td></td><td>Көркем әдебиет</td><td>1) оқу, әңгімелеу.
Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру. Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; әдеби шығармаларда бейнеленген қоғамдық өмір, табиғат, қоршаған орта оқиғалары, Қазақстан халқының өмірі мен тұрмысының ерекшеліктері туралы түсініктерін қалыптастыру;</td></tr>
</table>

		2) мәнерлеп оқу. Балаларды тақпақтар мен өлеңдерді түсініп, есте сақтауға, өлеңнің мазмұнына өз көзқарасын білдіруге үйрету. **3) мазмұндау.** Таныс ертегілердің мазмұнын айтуда мазмұнның жүйелілігін сақтауға, диалогтік сөйлеуге, кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету. **4) театрландырылған әрекет дағдыларын дамыту:** түрлі мәтіндерді дыбыстағанда дұрыс тыныс алу; түрлі эмоцияларды білдіру үшін интонациямен дыбыстау;таныс сюжеттер бойынша ертегілерді сахналау; ертегі желісін ретімен орындау.
	Қазақ тілі	**Дыбыстық сөйлеу мәдениеті:** 1) қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауға, сондай-ақ осы сөздерді дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету; қазақ тілінің ерекше дыбыстарын дұрыс айту ә, ө; 2) сөйлеу және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және айқын дикцияны дамыту. **Сөздік қоры:** 1) қоршаған ортада жиі қолданылатын тұрмыстық заттар, жемістер, көкөністер туралы білімдерін кеңейту; 2) күнделікті өмірде таныс сөздерді қолдануға үйрету. **Сөйлеудің грамматикалық құрылымы:** сөйлеуде зат есімдерді жекеше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Байланыстырып сөйлеу.** Сұрақтарға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету.
	Математика негіздері	**Жиын:** әртүрлі түстерден, өлшемдерден тұратын көптеген нысандар туралы түсінікті қалыптастыру; **Сан, санау:** 1) 5 шегінде санау дағдыларын қалыптастыру, заттарды үлгі және аталған сан бойынша санау. 2) Сандық топты көрсете отырып, 5-ке дейінгі сандармен танысу. Әр түрлі анализаторлардың (көру, есту, сезу) көмегімен санау дағдыларын дамыту. **Шама.** Заттардың мөлшері әртүрлі болуы мүмкін деген түсінік беру. Ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-карсы және бірдей заттарды салыстыру дағдыларын қалыптастыру; **Геометриялық фигуралар:** 1)Балаларды геометриялық фигураларды (шеңбер, шаршы) танып, атай білуге үйрету 2) дағдыларды қалыптастыру: геометриялық фигураларды тану және атау, фигуралардың пішінін зерттеу. **Кеңістіктегі бағдарлау.** Дене мүшелерінің орналасуын бағдарлай білуге үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Тірі және жансыз табиғат объектілері мен құбылыстары:** 1) жансыз табиғат объектілері – су, жер, ауа, күн туралы білімдерін кеңейту 2) табиғат құбылыстары туралы түсініктерді қалыптастыру: жел, жаңбыр. **Табиғаттағы маусымдық өзгерістер: күзгі қарапайым өзгерістерді бақылау дағдыларын дамыту;** **Өсімдіктер әлемі:** 1) көкөністер мен жемістерді ажырату және атау дағдыларын жетілдіру; 2) табиғаттағы, жыл мезгілдеріндегі маусымдық өзгерістер туралы түсінік қалыптастыру. **Бала, оның отбасы, үй:** 1) баланың өзі және оның жағдайы туралы түсінігін кеңейту. Баланың туыстық қатынастарды түсінуіне ықпал ету;

		Тақырып әлемі. Балаларды пәндік әлеммен танысуға және онымен өзара әрекеттесуге ынталандыру. Жақын ортадағы заттарды ажырата және атай білуді жетілдіру. **Қоршаған заттардың мақсаты, құрылымы, материалы арасындағы байланыс туралы білімді қалыптастыру;** Әр түрлі мамандықтағы адамдар туралы түсініктер. Балабақша қызметкерлерінің жұмысы, олардың еңбек әрекеттері, балабақша туралы білімдерін жетілдіру. **Жол қозғалысы ережелері.** Жолдардың әртүрлі бөліктері (тротуар, жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі), бағдаршам сигналдары, көшедегі тәртіп ережелері туралы білімді қалыптастыру.
	Құрастыру	**Құрылыс материалынан құрастыру.** Конструкторлардан ойнау үшін құрылыстар салу дағдыларын, бөлшектерді бекіту және құрылыстар жасау тәсілдері туралы білімді жетілдіру.
	Сурет салу	**Тақырып бойынша сурет салу.** **Сюжеттік сурет:** 1) қоршаған әлемнің сұлулығына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын дарыту. 2) қарапайым табиғи құбылыстарды бейнелеуге қызығушылықты тәрбиелеу. **Сәндік сурет.** Элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, жазықтықта ою-өрнектің орналасу дағдыларын қалыптастыру; элементтердің реттілігі мен олардың арасындағы қашықтықты сақтау.
	Мүсіндеу	**Заттық модельдеу** Заттың өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгі және ұсыну бойынша әртүрлі пішіндегі және көлемдегі таныс заттарды; пропорцияларды сақтай отырып, екі бөліктен тұратын заттарды, саусақтардың және қол алақандарының қимылдарын қолдана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;
	Жапсыру	**Пәндік модельдеу** Заттың өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгі және ұсыну бойынша әртүрлі пішіндегі және көлемдегі таныс заттарды; пропорцияларды сақтай отырып, қол саусақтары мен алақандардың қозғалысын пайдалана отырып, екі бөліктен тұратын заттарды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Әр түрлі сипаттағы, қарқынды музыканы қабылдау дағдыларын қалыптастыру; иллюстрациялар мен қимылдарды көрсетумен бірге музыкалық және көрнекі бейненің, әндердің арақатынасын қалыптастыру; **Ән айту.** Әр түрлі сипаттағы әндерді қабылдау, әуенді дәл интонациялау, сөздерді анық айту; әннің сипатын түсіну, оның көңіл-күйін жеткізу дағдыларын қалыптастыру. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Би қимылдарын, музыкалық ойын әрекеттерін орындау дағдыларын қалыптастыру; марш сипатын ырғақты жүрумен, музыканың жылжымалы сипатын жеңіл, ырғақты жүгірумен беру; **Би.** Әуеннің көңілді би сипатын қабылдауға, музыкалық кіріспені ажырата білуге, одан кейін қозғалысты бастауға, музыканың

		сипатына сәйкес қозғалысты өзгертуге үйрету. **Ойындар, дөңгеленип билеу.** Ән мәтініне сәйкес ойын қимылдарымен сүйемелдей отырып, әнді көңілді және еркін орындай білуге, шеңбер бойымен хоровод жүргізуге, музыкалық фразаларға сәйкес қозғалысты өзгертуге үйрету. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.** Фортепианоның сүйемелдеуімен балалар музыкалық аспаптарында ересектердің орындауында би әуенін тыңдау дағдыларын қалыптастыру.

Бекітемін :

Мектеп директоры: А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің

жанындағы шағын орталық

2022 2023 оқу жылы

Мамыр айы

Ересек топ

Мамыр айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдыкеуденіңалдынақою,желкегеқою,иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Жаттығуларды заттармен және заттарсызорындау. Отырғанқалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқтыайқастырып, отыру және тұру. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бірқырыменжүру.Түрегеліптұрып,аяқтыңбақайларыменорамалдарды,тағыбасқаұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. **Негізгі қимылдар:** қол мен аяқ қимылдарынүйлестіріп жүру. орташажылдамдықпенжүрудікезектестіреотырып,40–50метрге жүгіру гимнастикалық скамейкаданаттапөту орнынанұзындыққа(шамамен70сантиметр)секіру. доптыжоғары лақтыружәнеекіқолыменқағып алу(қатарынан 3–4рет). қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап үрленгендоптардан(бір-біріненқашыққойылған5–6допарқылыкезекпен)аттапөту. оңға,солғабұрылу орындаайналу; **Ырғақтықжаттығулар.** Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау **Спорттық жаттығулар**: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солғабұрылу. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету,ойынережелерінсаналытүрдесақтауғабаулу.Доптармен,секіргіштермен,құрсауларменойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** Тамақтанутәртібінсақтаудыңжәнекөгөністерменжемістердің,дәрумендердіңадамағзасына пайдасытуралы түсініктерін жетілдіру. **Дербес қимыл белсенділігі**: Балалардыпедагогпенбіргежаттығулардыорындауға,қимылдыойындарғақатысуғатарту.Балалардыңжасжәнежекееерекшеліктерінескереотырып,ағзағатүсетінсалмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардыңқимылдардыорындауы үшін жағдайларжасау. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға,тісінтазалауғаүйрету.Тарақты,қолорамалды пайдалана білудібекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану,тамақтаныпболғаннанкейінауызды шаюын пысықтау. **Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары.**

	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинауды, ілу, ересектің көмегімен олардытазалауды,құрғатуды.Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды,қылқаламдардыжуу, үстелді сүрту дағдыларын дамыту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары**: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: аяқтарды,денені шаю,әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен,жылыкүндерішөптің,құмныңүстіменжалаңаяқжүруді.Тыныс алужолдарын шынықтыруды жетілдіру.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгертуүшінтақпақтарменжаңылтпаштарайтқызу Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. белгілібірдыбыстанбасталатынсөздерді естуарқылыажыратабілугежәнеатауғаүйрету. **Сөздік қор.** Сөздікқордызаттартобынбілдіретінжалпылаушысөздермен(ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол,оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының жәнеұлттықтұрмыстықзаттардыңатауларынбілдіретінжәнемағынасықарама-қарсыантоним сөздермен байыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануғаүйретуді жетілдіру **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардыәңгімеайтуғаүйрету:оқиғалартуралыақпараттыталқылауға баулу.Ұсынылғансюжеттербойыншақойылымдардысахналаудыүйрету.
Көркем әдебиет	Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларыментаныстыру,санамақ,жаңылтпашайту, жұмбақшешу,айтысөнерінебаулу.Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілербойыншақарапайымқойылымдардыойнауды үйрету
Қазақ тілі	**Тілдікдамытушыорта** Түрлібалаларәрекеттеріндеөзініңжәнеқұрдастарыныңәрекетінтүсіндіругежәнедәлелдеугебаулу **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді,анықжәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту.Қазақ тіліне тәнө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. **Сөздікқор** Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдардажеткізебілуге,еркінойындардакейіпкерлердіңбейнесінбасқақырынанкөрсетебілугемүмкіндік беру. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы** Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету. Өзойынжайжәне жайылмасөйлемдерменжеткізуге мүмкіндікберу. **Байланыстырыпсөйлеу** Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеусипатындағысұрақтардықоюға,бір-біріменеркіндиалогқұруға,еркінталқылауғамүмкіндік беру.

Математика негіздері	**Жиын:** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенқоюарқылыолардысанамай-ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігінанықтайбілуін дамыту. **Сан, санау:** «Қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беругеүйрету. 5көлеміндетуражәнекерісанауғажаттықтыру. **Шама:** Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі заттыүстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттардысалыстыруға машықтандыру **Геометриялық пішіндер:** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялықпішіндердікөружәнесипапсезуарқылызерттеу,сөйлеудесынесімдердіқолданып,салыстырунәтижелерінатауды қалыптастыру(ұзындау-қысқалау,кеңдеу-тарлау,жоғары-төмен,қалың-жұқанемесеұзындығы,ені,биіктігі,қалыңдығыбойыншатең). **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістікбағыттарынөзінеқатыстыанықтау,берілгенбағыттақозғалуды(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарайорналастыруды,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді пысықтау (меніңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәуліkбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемібөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойыншаарақатынасынберугеүйрету: ағашбиік,бұтаағаштаналаса,гүлбұтадан аласа. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін,олардыңарасындағыарақашықтықтардысақтау,2-3элементтердітүсіменпішінібойыншаұлттықоюлардыашықтүстерменкезектестірудағдыларынқалыптастыру.Қазақхалқыныңсәндік-қолданбалыөнерітуралыбілімдерінкеңейту.
Мүсіндеу	Мүсінделген заттың,фигуралардыңбетінтегістеуге үйрету. Бірнешебөліктерденззаттардымүсіндеу,олардыорналастыру,пропорциялардысақтау,бөліктерді біріктіру. Балалардыңкөлемдіпішіндерменқарапайымкомпозициялардымүсіндеугеқызығушылығынарттыру.
Жапсыру	Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру.Композициянықұрастырудадайынпішіндердіңкөмегіменззаттардықиюғанемесеөзбетінше ойданқиыпжапсыруғамүмкіндікберу.Шығармашылыққиялдыдамыту. Жапсырудақауіпсіздікережелерінсақтау,жұмыстыұқыптылықпенорындау.
Құрастыру	**Құрылысматериалдарынан,«лего»конструкторларданқұрастыру:** Орналастырутәсілдерінқолданаотырып,пластиналардытігіненжәне кірпіштерді,бөлшектердікөлденеңіненорналастыру,құрастыруғақолданғанқұрылысбөлшектерінажыратужәнеатау,оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша

	таңдау, өз бетінше ойданқұрастыруғамүмкіндікберу,құрастырылғанқұрылысбөлшектерініңкеңістіктеорналасуынайқындау дағдысын дамыту. **Қағаздан құрастыру:** «Оригами»үлгісібойыншақарапайымпішіндерқұрастыруын дамыту. **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Табиғиматериалдардантүрлікомпозицияжасауғаынталандыру.Шығармашылыққиялдыдамыту,көрнекіліккесүйенеотырыпжәнеқұрастыратынматериалдардыөзбетіншетаңдап,ойданқұрастыруға мүмкіндікберу. Ұқыптылыққатәрбиелеу.Қауіпсіздікережелерінсақтауды қалыптастыру.
Музыка	**Музыка тыңдау:** жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу дағдысын бекіту **Ән айту:** Қысқамузыкалықфразалараарасындатынысалудыдамыту.Әуендітазажәнесөздерді анықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Музыканыңкөңілді,ойнақысипатынқабылдау,мазмұныбойыншатанысәндердісахналауғабаулу,музыканыңырғағынасәйкесәртүрліқарқынменсекірін бекіту. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Музыкалық аспаптарды тану және атауды. Ағашқасықтармен,сылдырмақтармен,асатаяқ,домбыра,сазсырнайда,барабан жәнеметаллофонмен қарапайымәуендердіойнауды бекіту. **Билер:** Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биінүйрету.
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Жақынтуыстарынбілуге,олардыңесімдерінатауғаүйрету,отбасындағысүйіктіадамдары,отбасылықмерекелер,салт-дәстүрлертуралыәңгімелеу,өзініңжақындарынамақтаныш сезімінбілдіру дағдысын жетілдіру. **Заттық әлем:** Телефон,компьютер,теледидардыңқолданылуыжәнеолардыпайдаланудыңкейбірқарапайымережелерітуралы білуді. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрметкөрсетебілуге тәрбиелеу. **Байланысжәнеқозғалысқұралдары:** Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білудағдыларын қалыптастыру. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. **Еңбеккебаулу** Шамасыкелетінжұмыстыорындаукезіндебалалардыңбастамасынқолдау:өсімдіктерге күтімжасау,олардысуару,ауладағыгүлдердісуару. Айналаныңқоршағанзаттар,ойыншықтар–адамдардыңеңбегіменжасалғанытуралытүсінікберу,оған ұқыпты қарауғабаулу **Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие.** ренжігенбалағажанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көзжеткізіпсебебінанықтауға,әділболғанжағдайдаәрекететкенбаланыңәрекеттерін қолдауға үйрету. **МеніңОтаным–Қазақстан.** Отанқорғаушылар,ҚазақстанРеспубликасыныңәскерітуралыұғымдарынкеңейту.Отан

	ды сүюге,патриотизмге тәрбиелеу. **Жолдажүруережелері.** Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы білімдібекіту. **Өлітабиғатқұбылыстарымензаттары.** Ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, су, тас, саздың қасиеттерінанықтау дағдысын бекіту. **Өсімдіктерәлемі.** Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер,жидектер(орман,бақша),гүлдер(бөлме,бақша,шабындық),бұталаржәнеағаштар (бақша,орман). **Жануарларәлемі.** Құстардыңкөбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су,жылу,жарық,мекендейтін орнын анықтау дағдысын пысықтау. **Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне ықпалету.** Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктердікеңейту.Қоғамдықкөліктегімінез-құлықмәдениетідағдыларынқалыптастыру.

Бекітемін

Мектеп директоры

А.Акситова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің

жанындағы шағын орталық

2022/2023 оқу жылы

Наурыз айы

Ересек топ

Тәрбиеші :Бейсекеева Д.И.

Наурыз айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Қолды кеуденің алдына қою, желкеге қою, иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқаұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. **Негізгі қимылдар:** жүруді секіруменалмастырып жүру түрлі тапсырмаларды орындай отырып: жетекшіні ауыстырып жүгіру гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, 20–25 сантиметр биіктіктен секіру, допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; орнында айналу; **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау **Спорттық жаттығулар**: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерінсаналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Дербес қимыл белсенділігі**: Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту.Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмақты реттеу.

	Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау. **Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаюды пысықтау. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту дағдыларын дамыту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары**: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаюды. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту **Сөздік қор.** Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру,қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Зат есімдерді сынесімдермен байланыстыруға үйрету **Байланыстырып сөйлеу.** Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
Көркем әдебиет	Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.
Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта** Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу

	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор** Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкестүрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу** Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға мүмкіндік беру.
Математика негіздері	**Жиын:** Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуіне мункіндіктер беру. **Сан, санау:** Реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. **Шама:** Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру. **Геометриялық пішіндер:** сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды дамыту (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау). **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді жетілдіру (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір- біріне арақатынасын беруді пысықтау.

	«құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз» элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауды қалыптастыру.
Мүсіндеу	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіруді жалғастыру.
Жапсыру	Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау дағдысын пысықтау.
Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру:** Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдауды үйрету. **Қағаздан құрастыру:** «Оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруды дамыту. **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуді жетілдіру.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Ән айту:** Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Әнді мәнерлеп айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап домбыраны қолдану, қарапайым әуендерді ойнауын дамыту **Билер:** Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойыменән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Өзін құрметтеуге, өз қадір-қасиетін сезінуге, өзіне деген

	сенімділікке тәрбиелеу. Отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу **Заттық әлем:** Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру. **Байланыс және қозғалыс құралдары:** Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. **Еңбекке баулу** Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару. **Адамгершілік және патриоттық тәрбие.** Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету **Менің Отаным – Қазақстан.** Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. **Жолда жүру ережелері.** Балаларды жол қозғалысы ережелерін саналы түрде сақтауға үйрету. **Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.** Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. **Өсімдіктер әлемі.** Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. **Жануарлар әлемі.** Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы **Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын меңгеруіне ықпал ету.** Қоршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).

Бекітемін :

Мектеп директоры: А.Аксеитова

Перспективалық жоспар

Колутон ауылының жалпы білім беретін мектебінің

жанындағы шағын орталық

2022 2023 оқу жылы

Сәуір айы

Ересек топ

Сәуір айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдыменөкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылайотыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. **Негізгі қимылдар:** бағытты және қарқынды өзгертіп жүру 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру Бөренеден аттап өту орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқа секіргішпен секіру. допты жоғары лақтыру қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап, еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан аттап өту, араларын алшақ ұстау және жақын тұру. **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау **Спорттық жаттығулар**: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерінсаналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту.

	Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. **Дербес қимыл белсенділігі**: Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту.Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау. **Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаюды дамыту. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары**: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаюды. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды жасату
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында,

	арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету(отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Балаларды әңгіме айтуға үйрету: бейтаныс заттар, құбылыстар туралы ақпаратты талқылауға баулу.Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
Көркем әдебиет	Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді,санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалықекпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу.
Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта** Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор** Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын білдіруге баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу** бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.
Математика негіздері	***Жиын:*** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру

	негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту. **Сан, санау:** Реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. **Шама:** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыруын жетілдіру **Геометриялық пішіндер:** Геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойыншатең) дамыту **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуін жетілдіру (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
Сурет салу	Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).
Мүсіндеу	Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Кескішті қолдануды үйрету, оның көмегімен жасалған бұйымды безендіруге ынталандыру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісуін жетілдіру.

Жапсыру	Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту.
Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру:** өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. **Қағаздан құрастыру:** «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға ынталандыру. **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыруды үйрету.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Ән айту:** Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Әнді мәнерлеп айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіруді жасату. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап металлофонды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауға мумкіндік беру **Билер:** Музыканыңкөңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындауды дамыту
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу.

	Заттық әлем: Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралытүсініктерін кеңейту. Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру. **Байланыс және қозғалыс құралдары:** Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. **Еңбекке баулу** Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қоюды пысықтау. **Адамгершілік және патриоттық тәрбие.** Ренжіген балаға жанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауға баулу **Менің Отаным – Қазақстан.** Республикадағықалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту. **Жолда жүру ережелері.** Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы білімді бекіту. **Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.** Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, кемпірқосақ) кеңейту. **Өсімдіктер әлемі.** Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау. **Жануарлар әлемі.** Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа) ұғымдарын кеңейту, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау. **Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын меңгеруіне ықпал ету.** Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулуды жетілдіру.